

CRNA GORA  
SKUPŠTINA

**Odbor za ljudska prava i slobode**

Broj: 00-63-8/19-38/

Podgorica, 28. oktobar 2019. godine

Povodom razmatranja Izvještaja o radu Kancelarije Zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu za 2018. godinu, Odbor za ljudska prava i slobode sa 44. sjednice, održane 30. septembra 2019. godine, podnosi

## **I Z V J E Š T A J**

### **O RAZMATRANJU IZVJEŠTAJA O RADU KANCELARIJE ZASTUPNIKA CRNE GORE PRED EVROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA U STRAZBURU ZA 2018. GODINU**

Odbor za ljudska prava i slobode je u okviru kontrolne uloge Parlamenta, u skladu sa članom 68 Poslovnika Skupštine Crne Gore, na 44. sjednici, održanoj 30. septembra 2019. godine razmotrio Izvještaj o radu Kancelarije Zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu za 2018. godinu.

Polazeći od navoda u **Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori za 2019. godinu**: „Crna Gora je nastavila da obezbjeđuje dobar nivo saradnje s **Evropskim sudom za ljudska prava** i nijedna od presuda Suda u odnosu na Crnu Goru nije predmet postupka pojačanog nadzora. Vlada nastavlja da zaključuje prijateljska poravnanja u predmetima koji se odnose na dužinu postupka i neizvršenje domaćih odluka. Crna Gora još nije posmatrač u Agenciji za temeljna prava, ali je izrazila interesovanje da postane. Tokom 2018. godine ESLJP je donio 13 presuda protiv Crne Gore. Većina ih se odnosila na član 6 EKLJP (pravo na pravično suđenje), dvije su se odnosile na član 8 (pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života), dvije na član 1 Protokola br. 1 (pravo na imovinu), dok se jedna odnosila na član 13 (djelotvorni pravni lijek). Povrede su utvrđene u 11 od ovih predmeta. Tokom 2018. godine ukupno je 318 novih predstavki dodijeljeno tijelu Savjeta Evrope za odlučivanje, a 119 predstavki je krajem godine bilo neriješeno pred Sudom. Ukupna svijest o institucijama i pravima koja štiti Evropska konvencija o ljudskim pravima (EKLJP) je u porastu. Pобољшanja su i dalje potrebna kada je riječ o primjeni standarda ESLJP i kvalitetu obrazloženja odluka koje se odnose na njih.“ (strana 26 Preвода Izvještaja Evropske komisije o Crnoj Gori za 2019. godinu),

Odbor za ljudska prava i slobode i u 2019. godini je nastavio sa Planom aktivnosti posvećenih nastavku djelovanja u procesu pristupanja Evropskoj uniji i ispunjenju obaveza utvrđenih Izvještajem Evropske komisije o Crnoj Gori za 2019. godinu i Rezolucijom PSSE 2030 (2015) kojom je Crnoj Gori ukinut monitoring i otvoren post-monitoring dijalog, naročito kroz realizaciju obaveza iz akcionih planova Vlade za Poglavlja 23 i 24 u funkciji izgradnje efikasnih institucija i društva vladavine prava, kao preduslova za dalji demokratski razvoj države Crne Gore.

Uvodno obrazloženje Izvještaja o radu Kancelarije Zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava za 2018. godinu dala je Zastupnik Valentina Pavličić.

U raspravi su učestvovali: Zdenka Perović, zamjenica koja obavlja funkciju Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Zoran Vujičić, koordinator Programa ljudskih prava i pravde u NVO „Građanska alijansa“ i poslanici: dr Suad Numanović, dr Ljiljana Đurašković, Mirsad Murić i predsjednik Odbora dr Halil Duković.

Povodom razmatranja Izvještaja o radu Kancelarije Zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu za 2018. godinu, Odbor za ljudska prava i slobode je jednoglasno (sa sedam glasova “za”) donio sledeći

## ZAKLJUČAK

1. Odbor za ljudska prava i slobode izražava zadovoljstvo zbog porasta svijesti građana Crne Gore o pravima koje štiti Evropska konvencija o ljudskim pravima, o čemu svjedoči rast broja predmeta protiv Crne Gore pred Evropskim sudom u poslednje četiri godine, koji nije rezultat većeg kršenja ljudskih prava, već svijesti građana Crne Gore i povjerenja u rad ove međunarodne institucije.
2. Odbor ocjenjuje važnim što je 2015. godine pred Evropskim sudom za ljudska prava dokazano da je ustavna žalba djelotvorno pravno sredstvo za zaštitu prava građana Crne Gore.
3. Odbor za ljudska prava i slobode pozdravlja činjenicu da Crna Gora nema nijedan predmet pod pojačanim nadzorom pred Komitetom ministara zbog čega se na svim sastancima Komiteta ministara ističe kao primjer države koja poštuje demokratske standarde koje je Evropski sud utvrdio.  
Ohrabruje informacija da je Crna Gora na visokoj poziciji u izvršavanju presuda Evropskog suda za ljudska prava, jer detaljno poštuje naloge Evropskog suda koji se odnose na opšte i posebne mjere.  
U vezi sa materijalnim aspektom izvršenja presuda u kojima je utvrđena povreda i odluka Evropskog suda, donijetih po prijateljskim poravnanjima u kojima je dosuđena pravična naknada u 2018. godini, iz Budžeta Crne Gore isplaćeno je svega 114.000 eura, dok je u prethodnoj godini bilo oko 300.000 eura.
4. Odbor za ljudska prava i slobode ohrabruje nadležne organe da preduzmu aktivnosti na realizaciji Preporuka Zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava i Zaključaka Vlade Crne Gore, usvojenih povodom razmatranja Izvještaja o radu Kancelarije Zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu za 2018. godinu, kojima se:
  - 1) zadužuje Ministarstvo javne uprave-Uprava za kadrove da nastavi sa realizacijom posebnog programa edukacije o standardima Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, za sve zaposlene koji obavljaju poslove visokog rukovodnog kadra u organima državne uprave i ovlašćena službena lica koja vode upravni postupak i donose rješenja, čije odluke mogu biti predmet sudskog postupka pred Upravnim sudom Crne Gore, kako bi se preduprijedilo kršenje prava na „suđenje u razumnom roku“ u upravnom postupku i time postigao krajnji cilj, sticanje osnovnih znanja i vještina koje su potrebne državnim službenicima za vođenje i odlučivanje u upravnim postupcima.
  - 2) preporučuje Vrhovnom državnom tužilaštvu Crne Gore, imajući u vidu stav Komiteta ministara Savjeta Evrope, da u okviru svoje nadležnosti posebnu pažnju usmjeri izvršavanju presuda Evropskog suda za ljudska prava u kojima je utvrđena povreda člana 2 (pravo na život) i člana 3 (zabrana mučenja) Konvencije, s obzirom na obavezu državnog tužilaštva da po službenoj dužnosti po pravosnažnosti donijete presude Evropskog suda za ljudska prava sprovede efikasnu istragu i preduzme sve neophodne korake kako bi se istraga okončala.
  - 3) preporučuje Centru za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu da, cijeneći do sada postignute rezultate na unapređenju efektivne primjene standarda iz sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava na nacionalnom nivou, nastavi sa edukacijom sudija i tužilaca o „katalogu konvencijskih prava“ u funkciji njihovog profesionalnog osposobljavanja za jasnu i pravilnu primjenu konvencijskog prava.
  - 4) preporučuje Sudskom savjetu da nastavi sa unapređenjem modela za što brže rješavanje „starih predmeta“ koji se nalaze u radu sudova kako bi se, tim povodom, smanjio broj podnijetih novih predstavi po osnovu pritužbi na dužinu trajanja postupaka pred domaćim sudovima i da nastavi na radu u cilju podizanja nivoa posvećenosti i odgovornosti sudija o

značaju rješavanja sudskih postupaka u razumnom roku i upoznavanju s praksom Evropskog suda za ljudska prava.

5) preporučuje Ustavnom sudu Crne Gore da razmotri mogućnost pronalaženja adekvatnih mjera za sprječavanje prekomjernog trajanja postupaka po ustavnim žalbama i da započne ustavnosudski dijalog sa relevantnim institucijama sistema u cilju unapređenja domaćeg sistema zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda.

5. Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore će dostaviti Zaključak Kolegijumu Predsjednika Skupštine Crne Gore, Zastupniku Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava, Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Kancelariji za evropske integracije, Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori, Ministarstvu pravde, Delegaciji Skupštine Crne Gore u Parlamentarnoj skupštini Savjeta Evrope, na upoznavanje i Ministarstvu javne uprave, Upravi za kadrove, Ustavnom sudu, Vrhovnom državnom tužilaštvu, Centru za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu i Sudskom savjetu, na postupanje.

**PREDSJEDNIK ODBORA**  
dr Halil Duković